

Det regionala strukturfondsprogrammet i Östra Mellansverige

Under perioden 2014–2020 investerar Europeiska regionala utvecklingsfonden cirka 564 miljoner kronor för tillväxt och sysselsättning i Östra Mellansverige. Programmet omfattar Örebro, Västmanlands, Uppsala, Södermanlands och Östergötlands län. Programmet ska öka konkurrenskraften och sysselsättningen i regionen. Målgruppen för programmet är små och medelstora företag. Aktiviteterna och resultat inom programmet ska riktas mot små och medelstora företag.

Programmet består av tre insatsområden

- Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
- Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft
- Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer

Programmet för Östra Mellansverige – ett verktyg för regional utveckling

I regionens utvecklingsstrategier har länen gemensamt pekat ut vikten av att vara en bra miljö för entreprenörskap, näringslivsutveckling och innovationer, av att förbättra innovationsklimatet och stärka processer som leder till att innovationer kommersialiseras. Strategierna ligger till grund för hur insatsområdena valdes när programmet skrevs och ses som en förutsättning för regional tillväxt och utveckling. Gemensamt för samtliga strategier är betydelsen av en väl fungerande kompetensförsörjning. Utöver detta lyfter regionen även fram behov av att öka tillgängligheten och att skapa en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik. Det är en förutsättning för regionens utveckling eftersom det skapar förutsättningar för en ökad arbetspendling och regionförstoring.

Stort söktryck på FoU

Insatsområdet Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation har haft ett stort söktryck och 68 procent av budgeten för det området är beviljad. Insatserna ska öka samarbetet mellan företag och universitet och bidra till att nya produkter och tjänster kommer ut på marknaden. Insatserna ska också bidra till att regionen specialiserar sig på det den är bäst på ur ett europeiskt perspektiv. Insatserna ska bidra till att de idéer som kommer fram från forskning vid universitet och hos näringslivets forskningsavdelningar tas omhand och omvandlas till kommersiellt gångbara produkter och tjänster. Många av de beviljade projekten samarbetar över samtliga fem län i Östra Mellansverige. Länen är bra på olika saker och några projekt analyserar detta för att ta fram gemensamma styrkor som kan utvecklas och göra Östra Mellansverige konkurrenskraftigt i ett europeiskt och globalt perspektiv. Hittills har inga satsningar gjorts som bidrar till att införa nya tekniker för att minska koldioxidutsläppen. Det finns en samlad kompetens och marknadsmoder teknik i regionen som bör användas i högre omfattning.

Små och medelstora företag

Bara delar av insatsområdet Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft har varit öppet att söka pengar från hittills. Ägarkapitalfonden i Östra Mellansverige har för programperioden 2014–2020 fått totalt 150 miljoner kronor. Halva beloppet kommer

från EU och resterande från nationella aktörer inom programområdet. Pengarna ska investeras som ägarkapital i små och medelstora företag med tillväxtpotential och som huvudsakligen befinner sig i en tidig utvecklingsfas. Investeringarna kommer att göras tillsammans med privata aktörer, som kommer att satsa minst lika mycket pengar i företagen som fonden. Satsningen förväntas bidra till att 35 företag får tillgång till ägarkapital på totalt minst 275 miljoner kronor.

Fonden hade vid slutet av 2015 varit igång under tre månader. Den har för avsikt att investera i 35 bolag, vilka förväntas bidra till att 150 arbetstillfällen skapas. Första omgången var enbart öppen för fondkapitalprojekt och projekt riktade mot företag som har potential att stärka sin position/nå ut på en internationell marknad. Dessa aktiviteter får anses som uppfyllda i och med de beräknade resultaten i beviljade projekt. Totalt har två projekt beviljats medel till ett värde av knappt 107 miljoner kronor (ca 55 procent av insatsområdets budget).

Koldioxidsnål ekonomi bra igång

Insatsområdet Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi har kommit igång på ett bra sätt. Men det är vissa skillnader mellan de två delområdena i insatsområdet. I det andra delavsnittet, som handlar om energieffektivisering och förnybar energi inom offentliga infrastrukturer och bostadssektorn, har åtta förstudier beviljats medel. Förstudierna ska utreda förutsättningarna för större projekt som kan bidra till att nå målen med programmet. Tillväxtverket har tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga bildat en grupp som ska hjälpa till att genomföra programmet. Gruppen ska bland annat se vilka aktörer som skulle kunna driva projekt för att programmet ska nå sina mål.

Resultat och uppföljning av indikatorerna

Tillväxtverket följer kontinuerligt upp arbetet med de indikatorer som ska mäta hur projekten och programmet uppfyller sina mål och lyfter dessa och andra resultat i samband med möten och lägesrapporter. Eftersom projekten relativt nyligen har startat finns inga resultat att redovisa. Under 2016 kommer vi att börja följa upp projektens resultat.